

**Licht te verwarren Lepidoptera-soorten, die
wellicht in ons land aangetroffen
zouden kunnen worden.**

Er gaat bijna geen jaar voorbij, of er worden nog steeds ééne of meer nieuwe Lepidoptera-soorten aan onze fauna toegevoegd, niet alleen op het moeilijke gebied der Microlepidoptera, waarvan het aantal onderzoekers thans zeer beperkt is, doch ook op het veel meer doorzochte gebied der Macrolepidoptera. Wordt derhalve af en toe door een der verzamelaars eene in het oog vallende nieuwe soort buitgemaakt, zoo wordt deze vangst door publicatie aan onze Vereeniging bekend gemaakt. Er zijn echter nog vele soorten, die bij ons aangetroffen zouden kunnen worden, doch tot op heden niet zijn waargenomen, en die in onze boeken opgegeven zijn als in onze naburige landen, Duitschland, België en Engeland, min of meer talrijk voor te komen, zelfs in menig geval zeer dicht bij onze grenzen.

Het ligt nu niet in mijne bedoeling, al deze soorten te noemen; dit zou overbodig zijn, want, zooals zooeven gezegd, zal eene voor onze fauna in 't oog vallende nieuwe soort wel door onze verzamelaars bekend gemaakt worden. Mijne bedoeling is echter, verzamelaars voor te bereiden op moeilijke gevallen van licht onderling te verwarren Lepidoptera-soorten, waarvan b.v. de eene reeds als inheemsch vermeld is, de andere echter nog niet, en wel in die gevallen, waar de bij ons nog ontbrekende soort tevens tot die soorten behoort, die wellicht in ons land aangetroffen zouden kunnen worden.

Alvorens de bewuste gevallen te behandelen, wil ik eerst zulke gevallen noemen, waarvan reeds beide (of meer) licht te verwarren soorten als inlandsch vermeld zijn, en wel, om met meer bekende soorten eene duidelijke inleiding te geven, opdat men hierdoor zien kan, dat er nog meerdere zulke gevallen bestaan, waarop men voorbereid moet zijn, gezien de mogelijkheid, om bij het vangen misschien de daarop gelijkende soort onder den buit te ontdekken.

Als inleiding noem ik de volgende soorten:

Lycaena argus L. en *argyrognomon* Bgstr.;

Acronicta tridens Schiff., *psi* L. en *cuspis* Hb.;

Miana strigilis Cl. en *fasciuncula* Hw., welke 2 soorten tot de meest variëerende Noctuiden behooren, en zelfs vroeger niet voor 2 afzonderlijke soorten gehouden werden; de imagines verschillen in kleur wel aanmerkelijk, maar de larven gelijken bijzonder veel op elkaar.

Nonagria dissoluta Tr. en *neurica* Hb.;

Tapinostola fulva Hb. en *extrema* Hb.;

Hydroecia nictitans Bkh. en *paludis* Tutt.;

Caradrina alsines Brahm en *taraxaci* Hb.;

Plusia jota L. en *pulchrina* Hw.;

Thalera putata L. en *lactearia* L.;

Larentia variata Schiff. en *obeliscata* Hb.;

Larentia truncata Hufn. en *inmanata* Hw.; en

Larentia ferrugata Cl. en *unidentaria* Hw.

Thans wil ik overgaan tot die soorten, waar het eigenlijk om gaat, n.l. die in het aangrenzend gebied voorkomen, en die derhalve wellicht in ons land aangetroffen zouden kunnen worden:

Agrotis stigmatica Hb. onderscheidt zich in hoofdzaak van *A. ditrapezium* Borkh. door het gemis van het zwarte voorrandsvlekje aan de golflijn, en aan den vorm van de golflijn, die sterk gezwaaid en wortelwaarts donker afgezet is; aan de halve dwarslijn ontbreken ook de zwarte vlekken. Zie ook Snellen I, p. 410 (noot 1). Deze soort komt, behalve in Midden-Europa, vrij veel in Engeland voor, vooral in het Zuiden.

Hydroecia petasitis Dbld. vooral te onderscheiden van *H. micacea* Esp. door de meer grijsbruine voorvleugels, die tevens roodachtig getint zijn, terwijl het middenveld ook donkerder is dan bij *micacea*. De aderen in het franjeveld zijn wit, de achtervleugels veel donkerder. De soort komt vooral voor in Z.O.-Engeland. Zie ook Snellen I, p. 383 (noot 1) en p. 730.

Brephos nothum Hb. gelijkt zeer op *B. parthenias* L., maar onderscheidt zich van deze vooral door de gekamde sprieten van het ♂. De soort is verder kleiner dan *parthenias*, de voorvleugels zijn donkerder wortelwaarts, en voorbij het middenveld is de bestuiving wit. Zie ook Snellen I, p. 506. (noot 1) en p. 730.

Acidalia dilutaria Hb. moet niet verward worden met de beide daarop gelijkende soorten *A. interjectaria* Boisd. en *A. humiliata* Hfn. Met Snellens *dilutaria* Hbn. is bedoeld: *interjectaria* Boisd. (= *dilutaria* Hein.). *Dilutaria* Hb. onderscheidt zich in hoofdzaak van de beide andere soorten, doordat het begin der dwarslijnen aan den voorrand niet donkerder is, en verder is de achterrand der achtervleugels op ader 5 niet ingetrokken. De soort komt voor in onze 3 voornoemde naburige staten, dus ook in Engeland, hoewel hoofdzakelijk in Z. Europa. Zie ook T. v. E. Dl. LXVI. p. 162.

Ephyra quercimontaria Bastelberger gelijkst vooral zeer op *E. punctaria* L., doch ook op *E. porata* F. Eene volledige beschrijving der soort zegt in dit geval meer dan de vele kleine verschilpunten op te noemen. De grondkleur is gelijk die der beide andere, en wel gelijk op alle vleugels. De voorvleugels zijn bijna geheel bloedrood bestoven, behalve een één millimeter breede band langs den voorrand en eene iets bredere vlek bij de vleugelpunt; deze onbestoven ruimte is spaarzaam met fijne zwarte schubben bestrooid. De achtervleugels zijn minder bestoven en hebben een dergelijken, doch 2 millimeter breeden band langs voor- en achterrand, die paars bestoven is. Deze banden zijn dan eigenlijk de meest opvallende onderscheidingsteekens. De dwarslijnen bestaan uit stippenrijen, de tweede loopt vrijwel parallel met den achterrand en is samengesteld uit vrij groote, zwarte stippen, waarvan enkele wel eens roodachtig zijn. De eerste stippenrij bestaat op de voorvleugels uit slechts enkele stippen, doch is op de achtervleugels meestal tot eene fijne donkergrijze booglijn samengevloeid. De franjelijijn bestaat uit fijne zwarte streepjes, en de franje is eenkleurig lichtgeel. De schaduwlijijn is op alle vleugels breed en rood bestoven, doch verdwijnt tegen den voorrand, waar eenige zwarte stippen op die plaats overblijven. De middenstippen zijn, als bij *porata*, omringd, doch zwak; op de achtervleugels ontbreken deze soms geheel. De soort is erg lokaal en zeldzaam, en komt o.a. voor langs den Rijn in Duitschland.

Ephyra ruficiliaria H. S. Deze soort gelijkst evenals de vorige, ook sterk op *E. punctaria* L. en is vooral daar-

van te onderscheiden door de meer afgeronde vleugels, die tevens ook scherp en grof donkerrood besprenkeld zijn. De schaduwlijn en de stippenrijen zijn bruiner dan bij *punctaria*, doch de franje is menierood. De grondkleur is bruiner en donkerder dan bij *punctaria*. De soort komt in geheel Midden-Europa voor, doch veel minder veelvuldig dan *punctaria*.

Larentia cognata Thnbg. onderscheidt zich van *L. obeliscata* Hb. vooral door den vleugelvorm, die meer overeenkomt met dien van *L. juniperata* L. en door het middenveld, dat aan den binnenrand niet veel smaller is dan aan den voorrand, en dat aan beide zijden door bijna rechte lijnen begrensd wordt, waarvan de buitenste alleen in het midden met een scherp tand franjewaarts uitspringt. De soort komt dicht bij onze grenzen voor, maar is zeer lokaal.

Larentia miata L. Ter Haar geeft de soort reeds als inheemsch aan, doch een bewijs daarvan blijft achterwege; hij neemt aan, dat de soort hier te lande, evenals in Duitschland en Engeland, evenveel als de aanverwante *L. siterata* Hfn. zal voorkomen. Snellens *miata* L. moet zijn *siterata* Hfn. Bij *miata* moet men letten op de zuiver groene kleur der voorvleugels en de lichtere achtervleugels, welke de beide voornaamste verschilpunten zijn, om de soort van *siterata* Hfn. te onderscheiden.

Larentia autumnata Bkh. en **L. christyi Prout** onderscheiden zich beide van de bij ons zoo algemeene *L. dilutata* Bkh. doordat zij eene witte grondkleur hebben, en de donkere variëteiten paarsachtig getint zijn; verder zijn de vleugels zeer glanzig.

Bij *dilutata* is de grondkleur grijs, de donkere variëteiten zijn meer geel- of bruinachtig getint en de vleugelglans is gering; verder zijn de dwarslijnen bij *dilutata* veel scherper gebroken dan bij de beide andere. *L. christyi* Prout onderscheidt zich weer van *autumnata* doordat deze aanmerkelijk kleiner is, en minder scherp getekend. Beide soorten komen vrijwel tot aan onze grenzen voor, vooral *autumnata*, doch deze is vrij lokaal; *christyi* is veel zeldzamer en eigenlijk lastig met zekerheid te onderscheiden. Mocht men ooit bij een voorwerp aan de soort twijfelen, dan doet men beter, de uitvoerige beschrijving in Seitz na te gaan.

Bij het geslacht **Tephroclystia** dient men nog voorzigtiger te zijn, want hier komen vele soorten voor, die bijzonder sterk op elkaar gelijken. Om al deze soorten te behandelen, zou te uitvoerig zijn, en bovendien overbodig, want bij het determineren er van is men toch op al deze lastige gevallen bedacht, daar de meeste er van reeds min of meer sterk op elkaar gelijken. Zie ook Snellen I, p. 730-731 en T. v. E. Dl. LXVI, p. 164.

Boarmia bistortata Goeze is vooral te onderscheiden van *B. crepuscularia* Hb. door de witte grondkleur, dus niet grijs, geelgrijs of zwartgrijs, gelijk bij *crepuscularia*; verder zijn de dwarslijnen duidelijker, bijna zwart en vaak doorlopend, okergeel afgezet. De soort vliegt van half Mei af, dus één maand later dan *crepuscularia* en komt in ons aangrenzend gebied voor, doch overal zeer sporadisch.

Lithosia pallifrons Z. wordt volgens velen nog als eene variëteit van *L. lutarella* L. beschouwd, en lijkt zeer op de *var. pygmaeola* Dbld. van deze laatste, doch onderscheidt zich van *pygmaeola* door iets meer de kleur van *lutarella* (type) aan te nemen, is kleiner dan deze, voorhoofd geel gekleurd, dus niet bestoven gelijk bij *lutarella* met hare variëteit; het grijs der achtervleugels is ook lichter en minder sterk begrensd. De soort komt o.a. voor in Noord- en midden-Duitschland, niet algemeen. Zie ook Snellen I, p. 151.

Ino globulariae Hb. Deze soort, die zeer sterk op *I. statices* L. gelijk, is voornamelijk daarvan te onderscheiden door den vorm der sprieten, die bij het ♂ tot aan het einde gebaard zijn, en bij het ♀ van onderen met fijne zaagtanden voorzien; het ♂ is zeer slank van lijf, het ♀ iets dikker, beide seksen hebben groote vleugels, de voorste naar achteren sterk verbreed, de vleugelpunt duidelijk.

Bij *statices* zijn de sprieten tot aan de punt knodsig verdikt en stomp, bij het ♂ de baarden voor het einde ophoudende, die van het ♀ geheel onbewapend, lichaam plomper gebouwd. Voorvleugels naar achteren matig verbreed, punt zeer rond. De soort komt in Midden-Europa vrij algemeen voor, ook in West-Duitschland.

Ino geryon Hb. Ook deze soort heeft zeer veel overeenkomst met *I. statices* L. Het verschil tusschen de 2 soorten

berust niet op kleur (Zie T. v. E. Dl. LXVI, p. 166) doch in hoofdzaak hierin, dat *geryon* veel kleiner is (♂ en ♀ beide even groot); de achterrand der voorvleugels is meer afgerond, de achtervleugels zijn donkerder. De soort komt o. a. voor in Duitschland op heuvel- en bergachtig terrein, is minder algemeen dan *statices*.

Zygaena meliloti Esp. en **Z. lonicerae Esp.** gelijken beide zeer op *Z. trifolii Esp.* *Meliloti* is kleiner en dunner beschubd dan de beide andere. *Lonicerae* is even groot als *trifolii* en heeft veel langere sprieten, die tevens slanker en langzamer in eene punt eindigen, en reiken tot ongeveer het einde van vlak 5 der voorvleugels, terwijl de dikkere, knotsvormige sprieten van *trifolii* niet verder dan de dwarsader reiken. De voorvleugels van *lonicerae* zijn ook naar verhouding langer en spitsler, en hebben ook geen rood waas op de onderzijde tusschen de vlekken. Beide soorten komen in Midden- en West-Europa niet ongemeen voor.

Ten slotte **Fumea crassiorella Brd.**, die zeer op *Fumea casta Pall.* gelijkt, maar de soort is beduidend grooter, vandaar de naam ook. De grondkleur is donkergrijs, paars getint. Het ♀ is vleeschkleurig, staartpluim grijsachtig wit. Van *casta* is daarentegen de grondkleur roetkleurig bruinzwart. Het ♀ roodachtig bruin met donkere vierkante rugvlekken en geelachtig grijze staartpluim. De zak gelijkt eveneens op dien van *casta*, doch is veel grooter en steviger gebouwd. De soort komt o.a. in Z.O.-Engeland voor.

OVERVEEN, Febr. 1925.

G. A. BENTINCK.

Internationaal Entomologisch Congres.

Het volgende officieele bericht is verschenen in de „Entomologische Mitteilungen.”

„ III. Internationaler Entomologen-Kongress!

„In Juli 1925 wird in Zürich unter dem **Vorsitz** von „Herrn DR. A. V. SCHULTHESS-SCHINDLER ein Intern. „Entom.-Kongress tagen, zu welchem alle Entomologen „der Welt herzlichst eingeladen sind. Der Empfang wird „am Abend des 19. VII sein, der Schlus z am 25. bez. 26. VII.

„General-Sekretär ist DR. LEUZINGER, Zürich 7, Gloria-Str. „72 (er nimmt Vorträge, Mitglieds-Beiträge etc. an; erteilt Aus- „kunft über Logis etc.). Beitrag 25 Schw.-Franken für Mitglieder „(für Damen und sonstige Teilnehmer 12¹/₂ Franken).

„Im Namen des Exekutiv-Komitees.”